

București, 24.03.2017

Comunicat de presă Excluziunea educațională – vocile celor de pe teren

În perioada 21 februarie – 2 martie 2017, Centrul de Resurse Juridice a organizat o serie de trei dezbateri regionale în Iasi, Craiova și Cluj-Napoca, în cadrul cărora s-au discutat punctele principale ale unei hărți a excluziunii socio-educationale, cu identificarea problemelor și a soluțiilor propuse de specialiști din educație și domeniul social, atât din sectorul public, cât și neguvernamental, pornind de la o [analiză a politicilor publice actuale](#), relevante pentru subiectul discutat.

Au fost prezenți la dezbateri 98 de participanți din sectorul public de educație: profesori de sprijin, logopezi, consilieri/psihologi școlari (din unități școlare și Centre Județene de Resurse și Asistență Educațională), directori și profesori (diverse discipline) din învățământul pre-universitar și universitar, din partea Inspectoratelor Școlare Județene, a Caselor Corpului Didactic, a Departamentelor pentru Pregătirea Personalului Didactic din cadrul Universității din Craiova și al Universității Babeș Bolyai (UBB), Comisia de curriculum, calitate și învățământ netradițional Senat UBB, cât și Formare Continuă UBB, Biroul pentru Studenți cu Dizabilități al UBB; servicii publice locale de asistență socială, elevi, asociații de studenți și de părinți și organizații neguvernamentale ale căror activități acoperă sfera educațională, socială, diversitate culturală și apărarea drepturilor și egalității de șanse pentru femei, minoritatea romă, comunitatea LGBT, persoane cu dizabilități, tineri.

Câteva dintre opiniile exprimate la întâlniri sunt:

- Cei mai afectați de discriminare și excluziune socio-educatională sunt, cu precădere, copiii de etnie romă, copiii din familii/comunități care se confruntă cu sărăcia sau cu defavorizarea economică și/sau socială, copiii cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale;
- Programa școlară și manualele nu sunt conectate la realitatea curentă;
- Există atitudini discriminatorii, lipsește o cultură a incluziunii, iar stereotipiile, prejudecățile și rasismul din comunitate, societate, dar și de la nivel instituțional și școlar rămân o realitate. S-au dat exemple clare de atitudini discriminatorii (ex. părinți care fac presiuni și amenință că își mută copiii la alte clase/școli deoarece nu sunt de acord ca în clasa copiilor lor să fie și elevi cu CES);
- Au fost punctate și aspecte problematice referitoare la politicile publice: slaba finanțare a educației, formula de calcul per elev care ar trebui să includă coeficienți în funcție de vulnerabilitățile și nevoile reale, managementul defectuos al banilor publici alocați învățământului, strategii publice incomplete și incoerente, orientare insuficientă spre mediile defavorizate și spre calitatea educației, lipsa preocupării/voinței politice;
- Pregătirea cadrelor didactice arată că există carențe atât în formarea inițială, cât și în cea continuă: numărul de ore din cadrul modulului de formare inițială este foarte mic pentru a mai putea include în el și alte informații și cu atât mai puțin pentru a putea dezvolta abilități ale viitorului profesor încât acesta să fie pregătit să cultive o educație incluzivă și fără discriminare; este nevoie de formare inițială obligatorie privind educația incluzivă pentru cadre didactice care predau la toate treptele de învățământ, corelat cu schimbarea conținutului modulului de formare inițială (cel puțin includerea în pachetul de formare a unei discipline despre antidiscriminare); studenții sunt mai puțin atrași de posibilitatea de a deveni cadre didactice.

„(...) vorbim de carențele sistemului educațional, care nu a știut, în formarea inițială, să dea picătura de care avea nevoie cadrul didactic. Când țineam lecții deschise sau lecții de probă, ori când eram la facultate, ne erau recomandate doar centre de excelență, niciodată nu s-a făcut practica pedagogică în

școlile în care erau copii defavorizați, în afară de cei din învățământul special. Niciodată nu a existat, în curricula universităților care pregătesc cadre didactice, o componentă despre interculturalitate sau contra prejudecăților. (...) Noi spunem că suntem specialiști, dar se vede că avem fiecare din noi o chichiță de care nu ne putem debarasa și de aceea suntem aici, să rafinăm și să ne conștientizăm propriile prejudecăți (...) (cadru didactic, dezbateri Iași – 21.02.2017)

Lista completă a problemelor identificate la nivelul fiecărui județ, cât și a recomandărilor care au rezultat se găsește în rapoartele dezbaterilor disponibile pe [site-ul proiectului](#). CRJ va folosi aceste rapoarte pentru a fundamenta analize și propuneri ulterioare de schimbare.

Centrul de Resurse Juridice mulțumește tuturor participanților la dezbateri și consideră că astfel de întâlniri facilitate, care aduc laolaltă actori care altminteri ar trebui să comunice regulat și/sau să lucreze împreună în combaterea excluziunii educaționale a copiilor vulnerabili la discriminare, sunt absolut necesare și trebuie repetate. Dincolo de orice altceva, am constatat o mare nevoie de a împărtăși experiențele și problemele cu care se confruntă cei care lucrează pe teren și de a primi soluții. În același timp însă, am identificat necesitatea acută de schimbare de paradigmă în sistemul educațional din România, prin asumarea reală a educației fără discriminare. Din perspectiva resurselor umane, acest lucru înseamnă formarea tuturor celor care activează în sistemul educațional pentru a înțelege cum funcționează discriminarea și care sunt efectele ei. Mai înseamnă a le oferi instrumentele metodologice și de cunoaștere, cât și resursele și sprijinul necesare pentru ca educația să includă și nu să excludă. Nu în ultimul rând, înseamnă și existența unor mecanisme funcționale și disuasive de sancționare a discriminării.

Pentru detalii, vă rugăm să ne contactați la educatie@crj.ro sau la 021 212 05 20, persoană de contact Cezara David, Manager Program Antidiscriminare.

Dezbateri organizate în cadrul proiectului **Educația fără discriminare este și treaba mea!**, implementat de Centrul de Resurse Juridice și co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă. Acest comunicat de presă nu reflectă neapărat poziția oficială a guvernului elvețian. Responsabilitatea pentru conținutul acestuia este asumată în întregime de CRJ.

Pentru mai multe informații despre proiect, vă rugăm accesați www.educatiefaradiscriminare.ro.